

[Gert Petersen]

man så råbe så voldsomt op om den? Det er ikke rigtigt. Neutronbomben adskiller sig kvalitativt fra gængse nukleare bomber. I princippet er den en lille brintbombe, men dens virkning sker næsten udelukkende gennem stråling, gennem neutronstråling. Effekten skyldes, bortset fra den inderste kerne på ca. 200 m i radius omkring sprængningsstedet, hvor effekten er den samme som ved en normal atombombe eller brintbombe, at disse neutronstråler gennemtrænger alt stof, det er en egenskab ved dem, men de beskadiger kun levende væv. Det skyldes igen, at de afgiver energi til vævcellernes brintatomkerner, og dermed ødelægger de vævets molekylestruktur. Lad mig tilføje, at tilintetgørelsen af det levende væv ikke er noget, der sker fra det ene øjeblik til det andet. Der er tale om en periode på i nogle tilfælde, når man er helt tæt ved, få timer, men hvis man er længere borte, op til 14 dage og en måned, før den ødelæggende effekt medfører døden.

Her er også foreløbig tale om et amerikansk patent, og også her vil masseproduktion og massespredning ryste den nuværende balance og skærpe kaprustningen.

Hvorfor nu disse nye våben, som ikke skal erstatte de gængse masseødelæggelsesmidler, men supplere dem? Den eneste logiske forklaring er, at indehaveren ønsker at komme i en klar overlegenhedsposition, om jeg så må sige hele vejen rundt. Bemærk, at disse våben også kan bruges i andre sammenhænge end øst-vest sammenhænge. Stifinderrakettenes præcision og neutronbombens skånsomhed over for såkaldte materielle værdier gør dem til ønskevåben i kolonikrige, såkaldte politiaktioner og borgerkrige. Men derudover indicerer supermagternes våbenkapløb, at man – og det synes især at være USA, der er i stand til det – stræber efter, at den nuværende frygtens balance skal udskiftes med en klar overlegenhed. I forvejen er De Forenede Stater, som jeg sagde, totalt overlegne med hensyn til nukleare sprængladninger, men det hjælper ikke meget, så længe modparten i givet fald kan bevare sin evne til at slå igen.

I princippet stræber både De Forenede Stater og Sovjetunionen efter at opnå en sådan angrebs- og forsvarsstyrke på det nukleare og det konventionelle område, at man kan knuse og lamme modparten med ét slag, nemlig det første. Når denne overlegen-

hedsposition er opnået – og sådan som spiralen fungerer i øjeblikket, ser det ud til, at USA vil opnå den først – er der ikke længere nogen balance baseret på gensidig frygt for, at den anden part skal kunne slå tilbage, hvis man starter et angreb. Balancen vil være kipet, og med ord som er formuleret af det svenske nedrustningsinstitut SIPRI, sandsynligheden for en kernekrig bliver bestandig voksende.

Jeg skal så sige nogle ord om den tredje verden. Der har været en vis tendens blandt de vestlige industrilande til at fokusere på oprustningsproblemerne i udviklingslandene. Selvfølgelig er det også betænkeligt, at deres militæruddgifter er steget med 200 pct. i de sidste 10 år og nu beløber sig til ca. 480 mia kr. på årsbasis, men det er stadig væk industrilandene, hvori der kun bor $\frac{1}{4}$ af jordens befolkning, der tegner sig for 1.960 mia kr. årlig. Hertil kommer, at langt den tungeste del af udviklingslandenes rustningsudgifter falder på Mellemøstlandene, som befinder sig i en konfliktsituation.

Man bør også tænke på, at mange udviklingslande har fået højst usikre grænser i arv fra imperialismen, det gælder især i Afrika, og at supermagterne selv intrigerer for at skabe spænding og øge oprustningen i udviklingslandene. De talrige krige i den tredje verden taler deres eget sprog.

Endelig skal vi på ingen måde idealisere udviklingslandene. Mange af dem, især i Latinamerika og Afrika, er militærdiktaturer, som opretholder forældede strukturer og ofte repræsenterer imperialistiske interesser. Udviklingslandene skal under alle omstændigheder på kort tid gennemløbe den udvikling, vi i Europa har haft mange hundrede år til, og den imperialistiske struktur, der reelt eksisterer fortsat, selv om formerne er anderledes, forsinket yderligere udviklingen.

At industrilandene er en afgørende faktor i militariseringen af den tredje verden, fremgår af statistikken. I de sidste 5 år er der leveret for 550 mia kr. våben fra nord til syd. Over halvdelen er leveret af De Forenede Stater, 26 pct. af England og Frankrig tilsammen og 18 pct. af Sovjetunionen.

Trods den delvise militarisering af den tredje verden, eller måske netop derfor, er der ingen tvivl om, at de allerfleste udviklingslande er stærkt interesseret i nedrustning. Lederne i disse lande er udsat for et